

BISERIC'A si SCÓL'A.

Fóia bisericesca, scolastica, literaria si economica.

Ese o data in septemana : Duminec'a.

Pretulu abonamentului :	Pretulu insertiunilor :	Correspondintiele si banii de prenumeratiune
Pentru Austro-Ungari'a pe anu . . . 5 fl.—cr.	Pentru publicatiunile de trei ori ce contienu	se se adresteze la Redactiunea dela
" " " " jum. anu 2 „ 50 „	cam 150 cuvinte 3 fl., pana la 200 cuvinte	„BISERIC'A si SCOL'A“
Pentru Romani'a si strainetate pe anu 7 „ — „	4 fl. si mai sus 5 fl. v. a.	in Aradu, la institutul pedagogicu-teologicu.
" " " " „ j. a. 3 „ 50 „		

Ce trebuie se faca preotii pentru a fi stimati si respectati ?

Daca preotiloru se cuvine cea mai inalta stima si veneratiune in societate, *) apoi, densii sunt cei d'antaiu, cari potu inspirá aceste simtieminte poporului, ei sunt cei d'antaiu chiamati a conlucrá ca se fie stimati si respectati de catra altii. Stim'a si respectulu nu se potu impune nici odata prin lege. Ele se castiga prin preferintiele si calitatile individuale ! Si daca preotii sunt putinu respectati in dilele nóstre, caus'a este cá loru le lipsescu virtutile trebuitoare pastoriloru bisericeii !

In adeveru, daca esaminamu seriosu viati'a publica a preotiloru de astadi, noi vom observá cá ea aproape intru nimicu nu se deosebesce de ceea a ómeniloru ordinari. Sub influinti'a unui falsu „spiritu de civilisatiune“ ei au ajunsu a nu tiené nimicu ori numai fórté putinu la caracterulu loru preotiescu. Cuvintele apostolului : „Câte sunt adeverate, câte sunt cinstite, câte sunt drepte, câte sunt curate, câte sunt iubite, câte sunt de buna lauda, ori-ce fapta buna, aceste se gânditi,“ — sunt cuvinte, ce resuna in pustie ! Preotii sunt departe si cu totulu straini de profundulu loru intielesu ! Acasa, in familie, in biserica ori in functiunile afara de biserica, tóte miscarile si tóta conduit'a loru se caracteriséza printr'unu spiritu nepreotiescu, prin indiferentismulu si recél'a religiósa, si pria nerespectulu catra lucrurile cele sante, care facu pe preoti netrebnci atátu pentru Ddieu cátu si pentru ómeni !

In fati'a acestoru simptome a-le decaderei morale, trebuie se marturisimu cá preotii betrani erau cu multu mai inaintati de cátu noi. Ei nu erau de cátu nisce ciaslovári. Ei nu invetiau decát pâna la psaltire inclusive. Dar prim'a lec-

tiune ce invetiau intrandu in catisme, erá unu imnu la virtute si o osândire a peccatului, care incepea : „Fericitu barbatulu, care nu umbla in sfatulu nelegiuitiloru, si in calea peccatosiloru nu sta etc.“ . . . Din acestea vedemu, cá ceea ce betranii invetiau, erá mai multu cultura morala, laud'a si admiratiunea virtutii si stigmatizarea vitiului. Ei, cari dreptu carti de invetiatura n'a-veau decátu ciaslovulu, psaltirea, bibli'a si evangeli'a. dar cari in aceste carti invetiau moral'a crestina, sciau se fie mai preoti decátu preotii de astadi !

Noi, cari nu mai suntemu ciaslovári ; noi, cari citimu in stele si in sóre ; noi, absolventii de gimnasii si de teologie ; noi, cu pretinsele vaste cunoscintie a-le nóstre, am ajunsu a fi mai putinu acreditate si mai cu putina auctoritate si influentia morala inaintea poporului ! Trista realitate intru adeveru ! Acést'a probéza pâna la evidentia cá cultur'a intelectuala fara cultur'a morala nu aduce nici unu folosu preotului in chiamarea sa pastoralá, ba de multeori póte fi mai multu vatamatóre decátu folositóre, pe cand o buna cultura morala póte suplini in multe respecte lipsele si scaderile culturai intelectuale.

Lipi'a de adeverata cultura morala se simte astadi, durere la o mare parte a preotiloru ; de aceea au pierdutu ei tóta vadi'a si totu respectulu inaintea poporului. Dupre S. Chrisostom, aceia sunt vrednici de preotie, cari au aratatu in conversari moravuri bune, cari sciu se-si conserve neatinsa si neclatita curati'a, odiehn'a interna si santieni'a, tari'a si trezvia si alte bunatati ; ér preotii de astadi, fórté multi se distingu in conversatiunile private cátu si publice prin vorbe desiarte si triviale, prin deriderea si batjocorirea lucruriloru sante. In lucrurile religióse, in slujbile bisericesci, in particulariu ori in publicu, ei nu procedu cu pietatea si sanctitatea prescise de legea divina, ci le facu tóte numai in modu

*) Vedi „Biserica si Scol'a“ Nr. 38.

mecanicu, cu neingrire si lenevire, fara consciinti'a de insemnatatea si sanctitatea diregatoriei preotiesci, de carea se folosescu numai ca de o simpla meserie si mijlocu de subsistintia.

Si daca astfelu procedu preotii in chiamarea loru pastoralu, se nu ne miramu ca poporul se instrainéza de biserica si de obiceiurile cele bune religioase; se nu ne miramu daca ici colu elu nu da bucurosu preotiloru stolele indatinate pentru functiunile parohiale. Elu are cuventu! Elu vede ca preotii lui nu celebréza o liturgie cum se cuvine, nu facu o rugatiune cu pietate, nu facu unu botezu dupa regula, nu facu o inmormentare cu tieremoniile prescise in euchologiu. Aceste apoi multu ilu supera, si-lu facu de multeori se se planga, ca „popii tinerii nu sciú slugi ca cei betrani.“

Dupa tóte acestea resulta, ca pentru a-si castigá siesi si diregatoriei sale stim'a si pretiulu cuviintiosu, preotulu trebuie a-se pune pe sine de modelu pentru turm'a sa, ca intru nimicu se nu servéca cu exemple de purtare rea poporeniloru sei, ci mai vertosu se stralucéca cu tóte virtutile evanghelice, pentru a da exemplu de imitare in tóte cele bune si folositróe. „Fii modelu credinciosiloru, dice Apostolulu Pavelu, cu cuventulu, cu viéti'a, cu dragostea cu duchulu, cu credinti'a, cu curati'a¹⁾. „Intru tóte insusi pre tine te da modelu de fapte bune.“²⁾

Astfelu de viéti'a prototipica pretinde dela preoti insasi positiunea loru. Ei nu sunt ómeni privati, ci dirigitorii publici, sunt mijlocitorii între Ddieu si ómeni, predicatorii cuventulu divin, administratorii infricosiatelor si prea santelor taine la care insusi angerii dorescu a privi, precum dice Apostolulu.³⁾ Si asia smintele si peccatele loru nu remanu isolate si vatamátore numai pentru densii, ci ele aducu tuturoru dauna comuna. „Catra acestea, dice S. Ioan Gura de aur, faradelegile celoru mai neinsemnati, daca se si facu publiculu cunoscutu, nu primescu nici o rana démna de spusu, *dara cei ce se afla in culmea onórei aceleia* (preotii) *mai antaiu se vedu de catra toti, apoi daca se poticnescu macar câtu de putinu, se pare la altii putinulu acelu multu, pentruca nu dupa mesur'a faptei ci dupa demnitatea celui ce a facu'o mesura fieste care peccatulu.*“

Noi regretamu fórtu, ca maritulu congressu nu ni-a datu nici pana astadi unu *regulamentu* care se ne scota odata din caosulu si anarchia, in care ne aflamu in respectulu disciplinei ecle-

siastice in genere, si mai alesu in respectulu disciplinei clericale. V.

Dela congressulu nationalu bisericescu.

Siedinti'a XVI. (16 Octomvre). La ordinea dilei urméza propunerea deput. Vincentiu Babesiu privitóre la afacerile delegationale ale comunelor mestecate, carea dupa motivarea de urgentia facuta din partea propunetoriulu se primescu in intregulu ei cuprinsu.*)

Cu privire la propunerea respectiv notificarea presidiala, referitóre la reconstituirea senatulu scolasticu si epitropescu alu consistoriulu metropolitanu, in care privintia congressulu, reflectánd la enunciatele sale de mai inainte in acestu meritu, precum si la locurile de asesori devenite in vacantia — congressulu enuntia urmatoriulu conclusu:

Asesorii actuali ai senatulu scolaru si ai celui epitropescu la consistoriulu metropolitanu se declara de alesi si pe viitoriu; ear in locurile de asesori vacante se alegu prin votare secreta, in senatulu bisericescu: archimandritulu si vicariulu archiepescu Nicolau Popea cu 59, — protosincelulu, vicariulu episcopescu si presedintele consistoriulu Oradann Ieroteiu Belesiu cu 65, ér protosincelulu Filaret Musta cu 44. de voturi,

Ér presedintele Archiepiscopu si Metropolitu cu privire la alegerea efectuita si la statutulu organicu §. 162 intaresce pe Archimandritulu Nicolau Popea, protosincelii Ieroteiu Belesiu si Filaret Musta de asesori ordinari in senatulu strinsu bisericescu alu consistoriulu metropolitanu.

In senatulu scolaru se alege avocatulu Ioanu Popovicu Dessean cu o majoritate absoluta primind din 66 voturi 44, si protopresbiterulu Constantin Gurbanu cu 49 voturi.

Ér de asesoru suplentu in senatulu epitropescu alu consistoriulu metropolitanu se alege secretariulu consistoriulu metropolitan Elie Macelariu cu 34 voturi.

Comisiunea financiara prin raportorulu seu Eugen Brote da cetire referatulu seu asupra raportulu senatulu epitropescu alu consistoriulu metropolitan, care in generalu se primescu.

Trecendu la desbatere speciala cu referintia la punctulu primu alu raportulu senatulu epitropescu, in care se arata, ca la senatulu epitropescu, au incursu 74 esibite din cari s'a resolvatu si espedatu 71 ér in restantia au remasu resolvite, in se neespedate 2, cu delaturarea propunerei comisiunei, ca congressulu luandu spre

1) 1 Timot. IV. 14.

2) Tit. II. 7. 8.

3) 1 Petru I. 12.

4) S. Ioan gura de a. despre preotie, Cart. III. c. 11.

*) A se vedé propunerea in „Bis. si Scol'a“ Nr. trecut.

sciintia acestu raportu se constateze că activitatea senatului epitropescu a fostu ne indestulitóre, congresulu la motiunea P. Sale Episcopulu Aradului enuncia conclusulu:

Raportulu se ia la cunoscintia cu adausulu ca senatulu epitropescu dupa cum e constituitu astadi si cu mijlócele de care a dispusu pana acum n'a pututu corespunde intru tóte dorintieloru.

Cu referintia la punctulu 2 alu raportului senatului epitropescu, că fondulu metropolitanu apoi tacsele apelatorie si contribuirile singuraticeloru eparhii pentru trebuintiele consis. metrop. s'au administratu la presidiu in privintia careia va urma raport specialu, comisiunea propune si congresulu primesce enunciant ca concludusu:

Consistoriulu metrop. ca senat epitropescu se indruma a-si institui organele recerute pentru administrarea averii proprii metropolitane, conformu statutului org. si a statori unu regulament provisoriu pentru administrarea averiloru, care are a se pune numai decát in lucrare. Fiindu aceste indeplinite senatulu epitropescu va primi averea metropoliei din manile celoru ce au administrat'o pana acuma. Cu privire la localu, cassa Werthaimiana, personalu si alte ce vor fi de lipsa pentru o regulata administrare a averei, senatulu epitropescu se indruma a asterne congresului procsimu propunerile sale. Deodata cu aceste se astérna congresului si regulamentulu provisoriu pentru administrarea averei metropolitane spre aprobare.

In ce privesce punctulu 3 din raportulu epitropescu, că legatulu fericitului Archiepiscopu si Metropolitu Andreiu Baron de Siaguna destinat pentru infintiarea a 2 episcopii in suma nominala de 50,000 fl. in sensulu dispositiuniloru testamentarie ale piului defunct si a conclusului congresualu adusu in acest meritu se administra de catra epitropi'a archidiecesana si dupa normele prescrise pentru fondurile archidiecesane, care fond cu finea anului 1880 a fost de 89.412 fl. 35 1/2 cr. v. a. si anume:

1, in bani gata — fl. 1/2 cr.

2. 33 obligatiuni urb: transilvanene cu curs de 96 fl. 35 cr. = 30.508 fl.

3. 4 obligatiuni urb. ungurene cu curs a 97 fl. 38.800 fl:

4. elocati la "Albina" = 4404 fl. 35 cr.

5. O obligatiune a fund. „G o j d u“ 15.800 fl. la olalta 89.512 fl. 36 1/2 cr.

comisiunea propune si congresulu ia spre sciintia acésta stare a fondului.

In ce privesce punct 4 totu din acelu raportu, in care se arata starea averiloru bisericesci si scolari a fonduriloru comune si eparchi-

ale, comisiunea propune si congresulu enuntia ca concludusu:

Senatulu epitropescu alu consistoriului metrop. se indruma ca sumariulu averiloru bisericesci si scolare din intréga metropolie ce se cere prin conclusulu congresualu din a. 1874 Nr. 59 p. 2 lit. a si d. se-lu compuna in modu sistematicu dupa formularii unei forme prescrise de insusi senatulu epitropescu si pe bas'a dateloru autentice adunate de organele eparchiale.

Totu comisiunea financiara raportéza mai departe si asupra ratiocinieloru senatului epitropescu alu consistoriului metropolitanu referitóre la administrarea averei metropolitane in periodulu dela 1 Octomvre 1878 pana la 30 Septemvre 1881, conformu careia comisiunea cercetandu intregu corpulu ratiocineloru, constata urmatórele:

1. Tóte ratiocinele sunt purtate de presidiu cu o esactitate esemplara,

2. Ratiociniulu birouriloru congresuale din 1873, 1874 si 1878 se incheia cu unu prisosu de 57 fl. 54 cr.

3. Ratiociniulu protocolului congresualu din 1878 se incheie cu unu prisosu de 69 fl. 54 cr.

4. Din bugetele metropoliei din anii 1878 — 1881 s'a crutiatu 4158 fl. 49 1/2 cr.

5. Ratiociniulu fendului metropolitanu arata, cá la acestu fondu a contribuitu;

a) gremiulu consis. metr. 265 fl.

b) archidieces'a Transil, — 5597 fl. 29 1/2 cr.

c) eparchi'a Aradului 2,292 fl. 46 cr.

d) eparchia Caransebesiului 3,708 fl. 41 cr.

Sumele acestea incurse la consistoriulu metropolitanu sau elocatu asia precum au incursu la institutulu de creditu si de economii „Albina“ si interesele dupa acestu capitatu in suma de 645 fl. 72 cr. s'a capitalisatu asia incát cu 30 Septemvre a. c. starea este 13,508 fl. 88 1/2 cr.

6. Scontrându in urma averea ce resulta din aceste ratiocinii, adeca bani gata la fondulu disponibilu alu consist. metrop. 4,285 27 1/2 cr. si la fondulu metropolitanu 13,508 fl. 88 1/2 cr. Suma 17,794 fl. 88 cr.

s'a aflatu tóta in cea mai buna ordine, si anume unu libelu de alu casei de pastrare „Albina“ in valóre de 4,285 fl. 27 1/2 cr. si altu libelu in valóre de 13,794 fl. 16 cr, Sumn 17, 794 fl. 16 cr.

Pe bas'a acestoru constataru comisiunea propune, si congresulu unanim primesce enunciant ca concludusu:

1. Consistoriului metropolitanu ca senatu epit. se da absolutoriulu pentru ratiociniile metropolitane in periodulu din cestiune din 1 Octomvre 1878 pana in 30 Sept. 1881.

2. Esc. Sale In. P. D. Archiepiscopu si Metropolitu Mironu Romanulu se aduce multiemita protocolara pentru conscientioasa administrare a acestoru fonduri si pentru ratiocinarea esemplara.

3. Consistoriulu metr. se indruma a publica list'a contribuiriloru la fondulu metrop., in fine

4. Se indruma cons. metr. a se ingriji ca protocoalele si brosiurile cari sunt proprietatea metropoliei si reprezenta valóre de 1370 fl. se se vanda.

Se presenta mai departe de comisiunea financiara raportulu consistoriului metrop. de sub Nr., 189/1881 Plen. conformu caruia membrii ai consistoriului metropolitanu si anume: Ioan Popescu, Dr. Ilarionu Puscariu, Sava Popoviciu Barcianu, Ioan Hannia, Nicanor Fratesin, Ioanu Galu, Zacharie Boiu, Nicolau Cristea, Dr. Aureliu Brote, Iocobu Bologna, Antonie Bechnitz, Anania Trombitasiu, Dr. Paul Vasiciu, Vincentiu Babesiu, Dr. Demetriu Racuciu, Parteniu Cosma, Meletiu Dregheciu, Ioan Papiu, Iosifu Baracu, Stefanu Iosifu, si Ioanu Lenger, a renunsiat unii la competintia intréga altii la o parte din competenti'a diurnelor, prin care s'a facutu o economie de 620 fl. 50 cr. la ce comisiunea propune si congresulu primindu decide:

se ia spre sciintia, esprimendu multiamita pentu generositatea aceloru membri consistoriali, cari in modulu acest'a a facutu servitiuri gratuite in gremiulu consis. metropolitanu.

Cu privire la hartia consistoriului metrop. ca senatu epitropescu in care se cere indemnitate pentru urcarea salariului actuariului dela 600 fl. la 800 fl.; comisiunea propune, si congresulu primindu enuntia ca conclusu:

Findu urcarea motivata, indemnitatea ceruta se da.

In fine cu privintia la raportulu consistoriului metropolitanu, in care arata, ca pana acum din considerarea aniloru sterili n'a aflatu timpulu oportunu pentru intreprinderea colectei decretate prin conclusulu congresualu din anulu 1878 pentru redicarea unui monumentu fericitului Archiepiscopu si Metropolitu Andreiu Baronu de Siaguna, pronunsiandu inse ca indata ce se va arata impregiurarile mai favorabile va satisface conclusulu susatinsu, se ia spre cunoscintia.

Observari critice

de Trifon Militariu, capelanulu bisricei gr. or romane in Satulu nou, asupra opului compus de evnosulu parinte ierodiacon Simeon Popescu si intitulatu „Pnevma in Niceno-Constantinopolitanum.“

(Continuare.)

Daca luamu numai unele locuri din sant'a scriptura, apoi grosimu fórte; de voimu se fimu correcti in explicarea pasegeloru din scriptura, apoi

trebuie luate tóte locurile ce tractéza despre unulu si acelasi objectu, si in fine inca se le comparamu si cu intréga scriptur'a santa.

Se mergemu mai departe usundu procedur'a intercalata aici ca indreptariu. Deci in sensu mai strictu v. 38 si 39 se referese numai la credinciosi, éra in intielesu mai largu si la Apostoli. In versulu acest'a e vorb'a de duchulu sfantu, carele se va cobori si va revarsá darurile sale asupra credinciosiloru.

Daca vom considerá din Fap. Apostoliloru numai v. 1—4, apoi putemu asiuru cadé in eróre sustienendu ca aci nu e vorba de credinciosi. Inse luandu in combinatiune si versulu 37, 38 si 39 vom aflá ca prin fapt'a complinita in versurile 1—4, s'an realizatu atatu proroci'a lui Ioil, eátu si fagaduintiele Mantuitoriului din acele tectsturi, unde promite S. Apostoli tramiterea duchului sfantu. Vom aflá mai departe ca versulu 38 si 39 din cap 7 stau in legatura cu profetiile testamentului vechiu si cu tectsturile din S. Evangeliu si cu cele din Faptele Apostoliloru.

Daca comentamu urmatórele tectsturi si adeca: Cap 20 v. 21 din Ev. S. Ioanu, Cap 28 v 19 din s. Ev. Matei si Cap 16 v. 15 din S. Ev. Marcu, am puté crede ca din momentulu acel'a a inceputu S. Apostoli oper'a propoveduirei si botezarei. Consultandu inse si pe S. Evangelistu Luca cap 24 v. 49 apoi versu 47 (totu cap 24), si din Faptele Apostoliloru cap 1 v. 4, 8; cap 2 v 1—4, 38, si 44 — ne convinsemu ca S. Apostoli abia dupa inaltierea lui Christosu la ceriu si dupa pogorirea S. Duchu au inceputu a propovedui si botezá in numele lui Christosu. Deci desi Christosu tramite pre Apostoli in intielesulu tectsturiloru de susu (Cap 20 v 21; 28, 19; 13, 15) se propoveduéca si se boteze, totusi in altu locu li-a demandatu ca se accepte inca si sosirea sfántului duchu, ca se se imbrace si cu putere de susu, care daru si putere n'au capatat'o S. Apostoli cu ocasiunea candu au disu sfántiloru Apostoli: „Luati duchu sfantu“, adeca cu ocasiunea descrisa de S. Ev. Ioan in cap 20 v 22. Pentru aceea e si greșita explicarea Dlu autoru la versu 39 si 22 (din cap 20:), deci si explicarea mea fara de aceste espuse aici se póte para cuiva de unilateralá. Desi avem numai unu pnevma (agion), totusi intielesulu versului 38 si 39 e cu totul diferitu de celu alu v 22.

Mai amu inca se me esprimu mai chiaru si despre unele tectsturi, cari le-a citatu Dlu autoru, ca se demustre ca pnevma din v. 39 au inceputu a fi din momentulu suflarei in fati'a Sf. Apostoli (S Ev Ioan cap 20 v 22), deórece in momentulu acel'a Christosu aru fi fostu deja preamaritu, deci cuvintele din versu 39: „ca Iisusu inca nu éra preamaritu“, insemna ca Christosu inca n'a fostu muritu si inviatu. Afirmatiunea acest'a am combatut'o in pancutula 4. numai cu Dogmatica, fara se fiu respunsu mai detaliatu la tectsturile la cari face Dlu autoru provocare, si cari sunt urmatórele (din S Ev. Ioanu): Cap 12 v. 23 si 28; Cap 13 v 32. Cap 17 v 1 si 15. Aflu de lipsa, ca se reproducu tóte din cuventu in cuventu, apoi se mai citez si din partemi inca unele, apoi combinandule tóte vomu vedé cum avemu se intielegemu noi preamarirea lui Iisusu, cându au inceputu si candu a fostu perfecta preamarirea acest'a.

S. Ioan Cap 12 v. 23 si 28: „Iara Iisusu a respunsu loru dicédu: s'a apropiatu césulu, ca se se premarésca fiulu omenescu (v 23).“

Pariate, preamareste numele teu. Deci a venit glasul din ceriu, si l'am preamaritu, si iara 'lu-voiu preamari (v 28)."

S. Ev. Ioan Cap 13 v 32: „Iara daca s'a preamaritu Ddieu intru elu, si Ddieu va preamari pre elu intru sine, si indatasi ilu va preamari pre elu (v 32)."

S. Ev. Ioanu Cap 17 v. 1 si 5: „Acestea a graitu Iisus, si au ridicatu ochii sei spre ceriu si a disu: Parinte, venit'a ceasulu, preamaresee pre fiulu teu, ca si fiulu teu se te preamarésca pre tine (v 1)."

Si acum preamaresee-me tu Parinte la tine însuti cu marirea, carea am avutu la tine mai înainte pana a nu fi lumea (v 5)“

Catra tecsturile aceste, la cari se provóca Dlu autoru, mai adaugu si urmatóarele din partemi:

S. Ev. Ioanu Cap 13 v. 31: „Dupa ce a esitu elu (Iuda Iscarioteanulu:), a disu Iisusu: Acum s'a preamaritu fiulu omenescu, si Ddieu s'a preamaritu intru elu“

S. Ev. Ioanu Cap 16 v. 5. si 7. Iara acum mergu la celu ce m'a trimisu pre mine: si nimenea d'intru voi nu me întréba unde mergi (v 5)“ „Ci eu adeverulu dicu voua, mai bine este se mergu eu, cá de nu voiu merge eu Mangaitoriulu nu va veni la voi, iara de voiu merge, ilu voiu tramite pre elu la voi (v 7).“

S. Ev. Ioan Cap 17 v 4: „Eu te-am preamaritu pre paméntu, lucrulu am sfirsitu, care mi ai dat mie, ca se-lu facu.

S. Ev. Ioanu Cap 20 v. 17: Dis'a ei Iisusu: „Nu te atinge de mine, cá înca nu m'am suit la Tatalu meu, ci mergi la frati, si le spune loru, suimevoiu la tatalu meu, si la tatalu vostru, si la Ddieulu meu, si la Ddieulu vostru.“

S. Ev. Luca. Cap 24 v. 26 si 51: „Au nu se cadea se patiasca Christosu acestea, si se întro intru marirea sa (v 26)“

Si a fostu, candu i-a binecuventatu pre ei s'a departatu dela densii, si s'a înaltiatu la ceriu (v 51)“

Faptele Apost. Cap 1 v 9: „Si acestea dicându, privindu ei s'au înaltiatu, si noru l'a luat pre elu (Iisusu) dela ochii loru,“

I Epist. S. Apost. Petru Cap I v. 11: „Ispitindu în carea si in ce feliu de vreme le arata Duchulu lui Chhristosu, carele erá intru densii, mai înainte marturisindu de patimile lui Christosu, si de maririle cele dupa aceea.“

Ep. S. Ap. Pav. catra Evrei Cap 2, v 9: „Iara mai miciorat cu putinu órece decâtu angerii vedemu pre Iisusu; pentru patim'a mortii, cu marire, si cu cinste încunatu . . .“

Ep. S. A. Pav. Efes. Cap 1 v. 19—21: „Si carea este marirea cea prea înalta a puterei lui intru noi, carii credem dupa lucrarea puterei tarii lui (v 19)“ „Carea o au lucratu intru Christos, sculandu-lu pre elu din morti, si l'a pusu de-a dreapta sa intru cele ceresci, (v 20)“ „Mai presus decâtu tóta stapini'a, si biruinti'a, si puterea, si Domni'a, si de cátu totu numele ce se numesce, nu numai în veaculu acest'a, ci si în celu viitoriu (v 21)“

Se vede din aceste multe tecsturi, dar mai limpede din cele scóse din scrierile S. Apostoli Petru si Pavelu, cei mai competenti comentatori a tecsturiloru evangelice, cá conceptulu Dlui autoru despre preamarire nu e esactu, e mancu si are lipsa de completare. E adeverat cá Christosu s'a preamaritu si prin înviere, inse precum ne dovedescu tecsturile

citade, nu numai prin aceste, ci mai suntu înca unele acte cari completéza conceptul: preamarire. Cu alte cuvinte disu: Preamarirea e o stare a vietii lui Christosu, carea se numesce starea lui de preamarire, precum e si alt'a opusa acesteia, carea se numesce starea de injosire, si ambele aceste stari se atingu intr'unu punctu si anume: Starea de înjosire are inceputulu seu în coînvoirea Fiului ca se se pogóra din ceriu si se se zemislésca din Prea Curat'a. Punctulu de culminatiune a starii lui de dejosire sta in restignire. Si cealalta stare, ceea a preamaririi, inca are inceputu si punctulu de culminatiune. Inceputulu e mórtea, iara culmea preamaririi sale e reasiezarea lui Christos de-a drépt'a Tatalui seu în marirea ce a avut'o înca înainte de a fi lumea. Acum între inceputu si culme mai suntu unele fase ale preamaririi si anume: Invierea, si înaltierea la ceriu.

Mai suntu inca unii dogmatisti ortódocsi carii inceptulu preamaririi adeca mórtea, ilu separéza de celelalte fase, numindulu preamarirea comuna a Tatalui si fiului, a Tatalui prin fiulu, si acestuia prin Tatal. Acesti dogmatisti se provóca la 1 tecstu din cele reproduse si anume la S. Ioanu cap 13. v. 31 Si daca vom luá si versulu urmatoriu alu 32, la carele se provóca si Dlu autoru, ne vom încredintiá, cá e motivata opiniunea disilorn dogmatisti, cari preamarirea acést'a o mai numescu si preamarirea lui Christosu ca Ddieu în starea sa de injosire. Si cu aceste încheiu tractarea versului 39 (Ioanu Cap 7), trecându la altele, la cele însirate la litera d.

„Ad d) *presciintia, inspiratiune — duchovnicesc:* Mat. 4, 1: „a fostu dusu de duchulu, (ipo tu pnevmatos.“

Marcu 1, 12: „l'a scosu to pnevma in desiertu.“

Luca 4, 1: „s'a dusu en pnevmati în desiertu.“

Luca 2, 27: si a venit u en to pnevmati în biserica.“

Luca 4, 14: „si a venit u în puterea tu pnevmatos — duchului în Galilea.“

„Óre activitatea duchului sfântu ca persóna se se ntieléga în pasagiele citade, precum se sustine? Se nu fe mersu Iisus din libera voie atátu în desiertu, cât si în Galilea?! Se cercetam înse mai de aprópe. Iisus erá plinu de duchu sfânt, de daru supra naturalu: Luca 4, 1 (pnevma agion). Elu erá inspiratu în tóta puterea avéntului: In virtutea acestui duchu, ce era în trensulu, în puterea inspiratiunei sale elu nu numéi a facut minuni, nu sciá numai ce se petrece în omu, ci si ce are se se întemple în viitoriu.“ (.) — Pentrucá elu a fostu inspirat în celu mai înaltu gradu, lui a stat in voie se mérga seu se nu mérga, se lucre seu se nu lucre.“ (.) „Unul dintre meritele cardinale ale lui Iisus este cá s'a supus ispitei, din carea a esit învingatoriu. Acum daca Duchulu sfânt ca persóna l'a dus si espus, nu este meritulu lui Iisus, lipsindu-i indemnulu propriu, lucrarea lui nu provine din libertate, din voia proprie. Si daca mai departe Duchulu sfânt, carele se pretinde cá erá în trensul, a invins pre satan, nu este meritulu lui Iisus, ci al Duchului sfânt, caruia Iisusu i-a servitu numai ca mijlocu, ca unéltá. Consecinti'a urmata din premisa este înse o blasfemie în contra lui Iisus. Falsitatea ei dovedesce cá si premis'a este falsa. Prin urmare falsa este esplicarea tecstelor citate cu: Duchulu sfântu a adus pe Iisusu în desiertu, în Galilea. Iisusu a mers in duchu, adeca nu numai trupesce, mechanic fara se scie pentru ce, spre ce scopu, numai ca din întemplare, ci: în inspiratiunea sa,

scîind *ce-lu astépta, ce are se întîmpine. Cumcă acest'a, si numai acest'a este întielesulu, ne dovedesce Mateiu, carele în unu casu analog, 12, 15, în care, în locu se dica en to pnevmati s'a dus, dice lamuritu: ho de Iesus (sciind, cunoscandu) anechoresen ekeithen."*

Am reproduc aici aprópe întregu comentariulu, ce l'a facut Dlu autoru, la tecsturile insirate la litera *d*, cu exceptiunea tecstului din S. Ev, Luca cap 2 v. 27. Pre acest'a filu tractéza Dlu autoru separat, si eu înca me voiu ocupá cu elu mai târdiu, dupa ce voiu desvoltá opiniunea mea, ce o am despre spiritulu celorlalte 4 tecsturi, si despre întielesulu cuventului pnevma, ce obvine în ele.

Inainte de tóte marturisescu, cá eu sunt de opiniune contra, si sustienu cá terminulu pnevma din aceste 4 tecste însémna: duchulu celu sfântu ca persóna. Adaugu înca si aceea cá pnevma din aceste tecsturi, e totu aceea pnevma, carea s'a aratatu cu ocasiunea botezului în chipu de porumbu, si cá cele 4 tecsturi sunt continuarea imediata aceluor pasagie din Evangeliu, în cari aflamu naratiunea botezarii Dlui si a aratarii Duchului sfânt în chipu de porumbu. Pentru aceea si sustien cá în cele 4 tecsturi, cari sunt continuarea aceluor pasagii, Evangelistii n'au incetat a vorbi totu despre pnevma carea s'au aratatu în chipu de porumbu. Deci continuând ei naratiunea despre acest'a pnevma, nici terminulu acest'a n'a incetat a avé același întielesu, adeca: însemnarea Duchului sfânt.

Cetindu cineva acele 4 tecsturi asia de mutilate cum le citeza Dlu autoru, si comentariulu seu, carele e facutu dupa o procedura démna de reprobata, se va indupleca a i dá incatva si crediament, temanduse de blasfemie. Nu e esacta nici provocarea Dlui autoru la casulu analogu din Mateiu cap 12 v. 15, pentrucá analogie nu esista, cáci pnevma din cele 4 tecsturi nu se afla descrisa cu alte cuvinte la Ev. Mat. Cap 12 v 15. Dar incetandu cu incriminare, purcedu la argumentare.

Voiu reproduce tóte pasagiile din S. Evangeliu, cari tractéza despre botezulu Dlui pana acolo, unde se afla descrisa ispit'a ce a avutu Christosu se indure de diabolulu. Ear insasi naratiune ispitemi voiu reproduce separat.

E necesariu a mai observá urmatóarele: Cap alu 3 din Mateiu e inpartitu în 17 versuri, si dupa versulu alu 17 urméza imediatu versulu 1. din cap 4.

La Ev. Luca aflamu cap 3. inpartitu în 38 de versuri. In versu 21 si 22 se eneréza botezulu Dlui, si din versulu urmatoriu alu 23 pana inclusive în ultimulu versu din acest capu se descrie genealogi'a lui Iesus. Eará în versulu primu alu capului urmatoriu alu 4-lea se repetiesce cuprinsulu versului 22 din capu 3 în putine cuvinte, se reia — cu alte cuvinte disu — firulu naratiunei intreruptu prin intercalarea genealogiei lui Iesusu, continuandu Evangelistulu a vorbi despre duchulu celu sfântu si despre Iesus.

In fine mai observamu cá Cap 4 e inpartitu în 44 de versuri. In versulu primu s'a relatu firulu eneratiunei, s'a recapitulat cele dise în versulu 22 din cupulu precedent. Din versulu alu 2. pana inclusive versulu alu 13 se descrie ispitemi diabolului, apoi în versulu urmatoriu alu 14 earasi se reia firulu intreruptu prin naratiunea ispitemilor, se reintórece S. Evangelist la versulu primu din acest cap (cap 4.).

Tóte aceste observari sunt adeverate, despre ce ne incredintiamu din insasi S. Evangeliu. Din angustimea spatiului inse nu potu reproduce tóte. Pentru aceea avizezu pre On. cetitoriu ca se frunzarésca în S. Evangeliu, unde va aflá pasagiile cele ce nu le-amu produsu, dar la cari m'amu provocatu în observatiuni. Se incepemu cu reproducerea tecstelor.

a₁) *Mateiu Cap 3 v. 16 — cap 4 v. 1*: „Si botezanduse Iesus, a esit din apa, si iata i s'au deschis ceriurile, si a vediut pre Duchulu lui Domnedieu (to pnevma tu theu) pogorénduse ca unu porumbu, si venindu preste elu (v 16). Si iata glasu din ceriuri dicédu: acest'a este fiulu meu celu iubit, întru carele bine am voitu (cap 3 v 17). *Atunci Iesus a fostu dusu de duchul (ipo teu pnevmatos) în pustie, ca se se ispitésca de diabolulu (Mat c. 4 v 1).*“

a₂) *Marcu Cap 1 v. 10—13*: „Si îndata esindu din apa, vediut'a ceriurile deschise, si *Duchul* (kai to pnevma) ca unu porumbu pogorénduse spre dènsul (v 10). Si glasu a fost din ceriu, tu esci fiulu meu celu iubit, intru carele bine am voit (v 11). Si *indatasi l'a scosu pre dènsulu duchulu* (to pnevma) *în pustie* (v 12). Si erá acolo în pustie 40 de zile ispitinduse de satan'a (v 13).“

a₃) *Luca Cap 3 v. 21 si 22 — cap 4 v 1 si 2*: „Si au fost daca s'a botezatu toti ómenii si Iesus botezanduse si rugánduse, s'a deschis ceriulu (v 21). Si s'a pogorítu *duchulu sfantu* (to pnevma to agion) cu chip trupescu ca unu porumbu spre dènsul, si glasu a fost din ceriu graind: tu esti fiulu meu celu iubit, intru tine bine am voit (v 22). *Eará umplènduse de duchulu sfântu* (pleres pnevmatos agion), *s'a întors de la Iordanu, si s'a dusu cu duchul* (en to pnevmati) *în pustie* (cap 4 v 1). Patrudieci de zile ispitinduse de deabolulu (cap 4 v 2).“

Finindu cu tecsturile care tractéza despre botezulu Dlui, vom incepe a estrage din S. Evangeliu cealalta serie de tecsturi, carea descrie ispitemi lui Iesus si reintórcerea lui Iesus în Galilea.

b₁) *Mateiu Cap 4 v. 1, 5, 8, 11 si 12*: „Atunci a fostu dusu în pustie de *Duchul*, ca se se ispitésca de diabolulu (v 1). Atunci *l'a luat pre dènsulu diabolulu, si l'a pus pre elu pre arip'a bisericii* (v 5). *Iarasi l'a luat pre dènsul diabolulu* întru unu munte înalt fórté (v 8). Atunci *l'a lasatu pre dènsul diabolulu, si iata angerii s'au apropiatu si slugiá lui* (v 11). *Iara audíndu Iesus cá Ioanu este prinsu, s'a dusu în Galilea* (v 12).“

b₂) *Marcu cap 1 v 12—14* „Si indatasi *l'a scosu pre dènsulu Duchulu* în pustie (v 12). Si erá acolo în pustie patrudieci de zile *ispitinduse de satan'a*, si erá cu hiarele, si angerii slugiá lui (v 13). Iara dupa pace s'a prinsu Ioanu, *venit'a Iesus* în Galilea propoveduindu Evangeli'a imparatiei lui Ddieu (v 14).“

b₃) *Luca Cap 4 v 1, 2, 3, 5, 9, 13 si 14*: „Iara umplènduse de duchulu sfânt, s'a întors de la Iordan; si s'a *dusu cu duchulu* în pustie (v 1) Patrudieci de zile ispitinduse de diabolulu., si nu a mâncat nimica în dilele acelea, si sfersinduse acelea, mai preurma a flaménditu (v 2). Si i-a disu diabolulu: de esti fiulu lui Ddieu (v 3).“

„Si *suíndu-lu pre elu diabolulu la unu munte înaltu* (v 5). Si *l'a dus pre elu* în Ierusalimu, si *l'a pus pre dènsulu pre aripa bise-ricii* (v 9). Si sfersindu diabolulu tóta ispita, a fugitu de la dènsulu pana la o vreme (v 13). Si *s'a întors Iesus cu puterea Duchului în Galilea*, si a esitu veste de elu preste tóta laturea aceea (v 14).“ (Va urmă.)

Apelulu unei Regine

pentru incurajarea industriei nationale.

M. S. Regin'a Romaniei a adresat urmatoriulu binefacatoriu apela catra Ministrulu de interne alu Romaniei: Dlu C. A. Rosetti:

„Domnule ministru! Tier'a nóstra, dupa ce a strabatutu grentatile cari i-stau impotriva spre a ajunge la deplin'a sa firatia de statu, a intratu acum, cu pasi si mai hotariti, pe calea pacinica si roditoria a muncii si desvoltarei resurseloru sale proprii.

Netagaduita este sollicitudinea si viulu interesu, care s'a deşteptata astadi la noi, in tóte spiritele luminate si prevédietóre, pentru totu ce se atinge de cestiu-nile economice si de productiunea nóstra nationala.

Precum in maretii nostri munti, in codrii nostri inverditi, caletorulu intempina nenumerate paraie si isvóre, cari intr'unite in ruri dau vietia si bogati'a manóseloru nóstre campii, totu ast-felu si activitatea si labórea poporatiuniloru nóstre in genere, si in speciale gospodari'a casnica a harniceloru nóstre tierance, dau nascere la unu mare numeru de industrii, in cari istetimea mintii se marita in modulu celu mai surprindietoriu, cu gustulu si semiulu frumosulu. Tiesaturile nóstre tieranesci, velintiele si plocaturile, portulu nostru nationale chiaru, cu armoni'a artistica a culoriloru sale facu admiratiunea strainiloru.

Tóte aceste mici isvóre de productiune, cari la multi paru neinsemnate, ar puté, si bine dirigéte, se sape o albia adenca si roditoré, din care s'ar adapá si cresce ramuri de industria puternice si pline de vietia.

Acelora, cari sunt in fruntea natiunei si mana destinele ei, le revine dreptulu si datori'a d'a cugeta deaprópe asupra acestoru lucruri si a intocmi, ce voru crede, cá este mai nemeritu.

Pe langa aceia inse, cari potu face binele si avuti'a tuturoru, Eu, cá femeia, cugetu mai alesu de midilóce, prin cari se potu usiura cei seraci. Si óre in aceste timpuri, cand recoltele n'au respplatitu indestulu silintiele muncitoriloru, cand lips'a este mai simtitoria pentru toti, cand iern'a, cu greutatile ei, bate la tóte usile, nu este óre o indoita datoria pentru noi d'a ne gandii si la cei, pe cari sórtea i-au facutu vitregi, dar pe cari noi nu trebuie se-i lasamu vitregi de mame, de surori?

Daca detori suntemu se damu tóta atentiunea si sollicitudinea nóstra saraciloru din orasie, nu trebuie óre se cantamu a ajuta si pe seracii din sate, dandu-le si lor, prin munca bine-cuventata, inlesnirile, de cari au trebuintia pentru dilniculu loru traiu?

M'am ganditu c'ar fi póte unu midilocu d'a implini si acésta detoria. Tierancele nóstre sunt harnice si nu fugu de munca, care este spre binele loru si spre binele obstescu.

Tiesutululu panzei este unu mestesiugu alu loru casnicu.

Statulu are o trebuintia de mari catatimi de panza spre a provisiona diferitele institutiuni si asiediaminte publice, armat'a, precum spitalele, s. c. l.

De cât s'aducemu acestu articolu din strainatate, cand lu-putemu confectioná chiaru aci in tiéra, nar fi mai bine se procuramu cu lucrarea lui esistinti'a la atátia nenorociti?

Credu cá, spre a ajunge la unu bunu resultatu, s'ar puté forma, in fiacare orasiu de resiedintia de judetiu, unu comitetu de dómne, care ar primi comandile ce s'ar reparti in fia-care districtu pentru fa-

bricarea panzei trebutóre Statului; aceste comandi s'ar distribui prin comunele rurale, dand de lucru, mai alesu femeiloru celoru mai sarace si mai demne d'a li se dá unu ajutoru, si comitetele ar ingriji cá in orasie, cu panza fabricata la tiéra, se se confectioneze obiectele de rufaria trebuincióse. Plata lucrului s'ar incasa totu prin aceste comitete, cari ar plati apoi banii celoru, care au fost insarcinate cu lucrulu.

Cât pentru Mine, Me voiu simti fericita d'a lua acést'a frumoasa opera sub patronagiulu Meu si a-i da totu concursulu. Sunt incredintiata, cá femeile romane, in a caroru inima Dumnedieu a saditu comori de buatatate si de iubire, voru imbratisia acést'a intreprindere cu acelu zelu si caldura, ce ele sciu a pune in tóte faptele bune si milostive. Saracii ne voru binecuventa si acést'a va fi multu, destulu chiaru, spre a ne dá cea mai frumoasa respata; dar póte, cá si economistii ne voru aproba si ne voru multiami, vediendu cá si noi femeile, cugetamu cum se servimu, la rendulu nostru, propasirea muncii si industriei nationale.

Domniei-tale, d-le ministru, in a carui inima compatimitória este siguru a gasi resunetu totu ce suferé, totu ce plange, cáci, cá cetatianu, cá publicistu, ca omu de Statu adesea ai suferitu si ai plansu la nenorocirea semeniloru d-niei-tale, si, mai alesu, a clasei muncitóre, indreptezu acést'a a mea cugetare, si lasu autoritatii si bunei d-niei-tale chibsuintie a-i da form'a si intocmirea ce ea ar puté dobendi, fericita déca din acestu micu graunte, aruncatu in ogorulu caritatii romanesci, ar esi róde, cari se de pâne seracileru.

Primesce, te rogu, d-le ministru, incredintiarea stimei ce-ti pastrezu.

Bucuresci, 31. Octobre 1881.

Elisabeta.

Diverse.

* **Celu mai nou Calindariu românú pe anulu 1882** a esitu de sub tipariu si póta titlulu: „*Calindariu Iulian, Gregorian si poporalu romanu.*“ Acestu din urma cuprinde in sine tóte serbatorile, datinile si credintiele stramosiesci cu comentariu de *Simeone Mangiuca*. Pretiulu 1 fl. v. a. Oraviti'a (Ungaria). Editur'a autorului. Brasiov Tipografia Alexi.

* **Himen.** Teologulu absolutu, *Romulu Mangra*, alesu de preotu in comun'a Rontau, langa Oradea-mare, si-a serbatu canuni'a cu Dsiór'a *Ecaterina Ardeleanu* din Beiusiu, la 9/21 lunei cur. in biserica ortodocsa romana de acolo. Le dorim vietia fericita!

* **Unu turcu convertitu la crestinismu.** Acumu unu anu si jumatale numele unui Ulema turcu, Ahmed Tewfik Elfendi, a fost pomenitu prin tóte foile europene. Junele invetiatu musulmanu comisese crim'a, cá a datu concursulu seu misionariulu germanu, Kölle, la traducerea unoru scrieri religióse in limba turca; era aprópe se pletéscu cu vietia acestu faptu, daca nu interveneá tóta diplomatia europena. Ambasadorii au facutu, ca pedéscu de mórté, ce planá deasupra capulu lui Ahmed, se fie transformata intru unu exil pe viaia. Elu fu dusu la Chios, unde erá strictu pazítu. Totusi elu reusi se scape. Istoria fugei lui e destulu de romantica. Dupa obiceiulu mahomedanu, unu musulmanu nu saluta pe unu crestinu, nici respunde la

salutarea acestuia. Ahmed Tewfik nu se tinea de acestu obicei. Intr'o séra lu-saluta unu pescaru grecu pe cheiulu din Chios si Ahmedu i multiemi. Pescaril fu coprinsu de mirare asia de multu, in cât se apropia de Ahmed, vorbi cu densu si afla despre curiósá sórtea junelui musulmanu. Pescariulu prinse simpatie pentru elu si de órece Ahmed marturisi cá viatia sa nu e sigura in insula, greculu decisé se-lu scape. Impreuna cu alti trei tovarasi elu si esecuta planulu. Ahmed deghizatu fu trecutu de pe o insula pe alta, pana ce ajunsé pe o corabie comerciala engleza. De atunci elu traeste in Londra si in timpulu din urma s'a decisu a trece la crestiismu, ceea-ce face pe misionarii engleji se salte de bucurie. Ahmed Tewfik va fi primul Ulema convertitu la crestismu.

* **Necrologu.** *Vicentiu Stoiciu* ped. abs. si alesulu de invetiatoriu in Comun'a Spatta a trecutu la cele eterne in 4 Noemvre st. v. 1881. — Fiei tierina usióra.

Concurre.

Devenindu vacantu unu, eventualu doue stipendii, din fundatiunea fericitei *Elena Ghiba Birt'a*, pentru distribuirea loru se escrie concursu, cu terminu pana la *1/13 Decembre 1881*.

1. Dela recurinti se cere se probeze: Cumca suntu de religiunea gr. orientala, si de nationalitate romana ori gréca, nascuti in careva din comitatele Aradu, Bihoru, Bichisiu, Cianadu;

2. Cumca studiaza in órecare institutu publicu, cu succesu distinsu, si au buna purtare morala, cum si cá ar fi lipsiti de mediulócele trebuincióse.

3. Rudeniile fericitei fundatrice, si anume sucesorii acelora, cari se tragu dela parintele testatorei Michailu Birta fostu parochu gr. or. in Bichisiu, si si cele dela mama ei Ana Neamtiu din Ienopolea, — ori unde s'ar afla, — vor avea preferintia.

Recurrentii la vreunul din aceste stipendii vor avea asi inaintá rugarile loru, instruite cu recerintiele de susu, — subscrisului cá presiedinte alu comitetului fundatiunei Birta.

Aradu 2/14 Novembre 1881.

Ioanu Metianu m. p.

Episcopul Aradului.

Sub datulu 20. Iuliu a. c. conformu ordinat. ven. consistoriu gr. or. Oradannu din 15/27. Iuniu a. c. Nr. 676. B. pentru indeplinirea vacantei parochie de clasa III. *Dumbraviti'a de codru*, din protopresbiteratulu Oradi mare s'a publicatu concursu in fói'a „Biseric'a si Scól'a“ sub Nr. 34. dara indeplinirea n'a succesu, deci se escrie de nou concursu cu terminu de alegere pe *13. Decemvre a. c. st. v.*

Emolumintele suntu:

1. Dela 150. de case dela tota cas'a una vica de cucuruza sfarmatu computatu la 185 fl.

2. Stólele 'preotiesci indatinate computate la 120 fl.

3. 12 jugere de pamentu a caroru folosu anualu se computu la 100. fl.

Doritorii de a recurge pentru parochi'a acést'a suntu avisati: recursurile sale motivate cu documinte necesarie si intitulate comitetului parochialu din

Dumbraviti'a de codru, pana la 10. Decemvre a. c. st. v. ale substerne protopresviterului concerninte Simeonu Bic'a, in Oradea mare (Nagy-Várad) — alegerea sa va efeptui in faci'a locului in 13. Decemvre a. c. st. v. in órele de diminéti'a.

Dumbraviti'a de codru, 8. Noemvre 1881. st. v.

Comitetulu parochialu.

Incontielegere cu mine: **Simeonu Bic'a** protopres. Oradii mare.

Statiunea invetiatorésca gr. or. din comun'a *Giresiu*, apartienatoria la inspectoratulu cercnalu de scóle Oradea-mare facandu-se vacanta, pentru indeplinirea acelei statiuni se escrie concursu cu terminu de alegere pe *21 Noemvre a. c. st. vechiu*.

Emolumintele suntu:

1) Cuartiru liberu cu unu intravilanu,
2) 22. jugere de pamentu aratoriu de prima clasa acarui venitu se pretiuesce anualminte la 500 fl.
3) Pentru invetiatoriu unu metru de lemne, éra pentru incaldirea scólei paie cate voru fi de lipsa.

4) Alegandulu invetiatoriu totodata va fi si cantoru bisericescu si se va folosi de stólele cantorale a nume dela mormentarea celoru mari 1 fl. dela celoru mici 50 cr.

5) Dela tóta casa dupa care este pamentu 50 cr., Doritori de a recurge pentru acést'a statiune suntu avisati de a si tramite recursurile instruate cu documentele necesarie pana in 18. Noemvre a. c. st. v. la inspectorulu cercnalu Simeon Bica protopresbiterulu gr. or. din Oradea-mare (Nagy-várad) totu odata suntu pofiti, ca pana la terminulu de alegere intru un'a dumineca séu serbatórie se se prezenteze la S. Biserica pentru de asi adeveri desteritatea in cantari si tipicu.

Giresiu 10. Octomvre 1881 st. v.

Comitetulu parochialu.

Cu intielegerea mea: **Simeon Bica** Protopopu: Oradii-mari.

Conformu ordinatiunei consistoriale din 27. August 1881 Nr. 1820 B. prin acést'a se escrie concursu pe a dou'a parochia din *Tierantéz*, impreunata cu postulu de invetiatoriu la scól'a a dou'a de acolo, pana in *6 Decemvre a. c.* cand se va tiené si alegerea sub conditiunea: l ca alegandulu se folosésca numai o jumetate de sesie, remanéndu cea lalta spre depurarea contributiei restante, ér dupa aceea avendu se tréca in folosulu fondului preotiescu;

2. birulu si stólele usuate dela jumetate poporeni din comuna;

3. un'a suta floreni in bani gata,

Recurrentii, cu cualificatia pentru parochii de clas'a II. au a se presenta in vre-o dumineca séu serbatórie in biseric'a spre documentarea desteritatii sale in cantari si rituali.

Recursele, adresande catra comitetulu parochialu, au a se substerne Rev. D. Protopresviteru a Timisiori Meletiu Dreghiciu pana in 5. Decemv. 1881.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu mine: **Mel. Dreghiciu** m. p. Prot. Tim.